

sporu v první stolici ani tvrzeno, tím méně zjištěno) a proto povinen znáti tarifní předpisy o dopravě uhlím. Nehledíc k tomu, že častěji zmíněná sleva byla poskytnuta ve prospěch průmyslových závodů zařízených na otop mourem a nikoli ve prospěch obchodníkův uhlím, takže nikoli žalovaný, nýbrž žalobce měl na ní zájem, mohla by podrobná znalost tarifních předpisů přesahující míru každému obchodníku potřebnou býti požadována sice od spediteura, jenž za úplatu obstarává na cizí účet dopravu zboží (§ 1299 obč. zák., čl. 379 obch. zák.), nikoli však od žalovaného, jenž byl ku žalobci jen v poměru prodatele ke kupiteli a byl podle čl. 344 a 282 obch. zák. povinen zachovati jen obyčejnou bedlivost řádného obchodníka. K této bedlivosti náleží jen znalost všeobecných tarifních předpisů a žalovaný osvědčil ji dostatečně tím, že prodané zboží označil na nákladním listu názvem, na němž dle tarifu jest závisla všeobecná sleva sazby. Že by k pečlivosti řádného obchodníka náležela také znalost všech speciálních, časově omezených a jen pro některé jeho odběratele význam majících tarifních předpisů, nelze uznati.«

Rozhodnutí nejv. soudu z 11. června 1924 č. j. R v. I 459/24. St. Fr.

Záměna vozů při mezinárodní dopravě a hrubá nedbalost drah.

Spediterská firma žaluje čsl. dráhy o 40.111 Kč 65 h s přísl. jménem náhrady škody jí přivoděné z hrubé nedbalosti dráhy při dopravě 260 beden cukru ze stanice N. Bydžov do Terstu.

Zásilka tato podána odesilatelem dne 8./IX. 21 a došla na místo určení dne 25./X. 21, dodací lhůta překročena více než o 4 desetiny, a zaviněna tím, že na dráze rakouské nastala záměna vozů, a sice vůz s cukrem č. 111877 omylem byl dopraven do Záhřebu místo do Terstu, a na místo něho do Terstu došel vůz s plechem označený č. 111875, určený do Záhřebu.

Žalující tvrdí, že jde tu o hrubou nedbalost dráhy, požaduje dle čl. 40. mezin. dopr. ř. celé dovozné, a veškerou škodu pozůstávající v rozdílu cen cukru v době dojití zásilky oproti ceně dne 8. listopadu 1921 včetně všech výdajů dalších.

Dráha popřela hrubou nedbalost, jde prý tu pouze o omyl vyvolaný tím, že číslice vagonů differují o dvě jednotky, dráha jest povinna k náhradě dopravného do 5./10. resp. při prokázané škodě do výše celého dopravného.

Obchodní soud vyhověl žalobě částečně, odsoudiv žalované dráhy k náhradě částky 14.973 Kč 58 h se 6% úroky od 7./XII. 21; zamítl však žalobu co do obnosu 25.138 Kč 07 h s přísl. a útraty navzájem zdvihl.

Soud totiž zjistil dle dobrozdání znalce, že v tomto případě dodací lhůta končila 8./XI. 21, byla tedy překročena o 15 dní a přesahuje 5./10. lhůty dodací, a dle výsledku svědků a znalce obchodu s exportním cukrem dále zjistil, že žalující straně byla způsobena škoda ve výši 24.614 Kč 97 h. Dle nesporných okolností obnášelo celé dovozní 14.973 Kč 58 h.

Soud nevzal prokázaným, že způsobená záměna vozů s různým zbožím jest hrubou nedbalostí na straně dráhy, t. j. nedbalostí takového stupně, že bez námahy musily by její následky býti předvídaný a mohlo se jí vyvarovati. Neboť vůz s cukrem byl náležitě vypraven, zaplombován, nálepkami opatřen; zevnějšek vagonů podléhá vlivům povětrnosti, zejména dešti, jenž odmáčí nálepky. Jest nutno závady v nápisech ihned napravit, což někdy za noci a ve chvatu dítí se musí za špatného osvětlení, a tu snadno dá se vysvětliti záměna dvou vozů od sebe se lišících jen o dvě jednotky. Oprava čísel vozu v nákladním listu jest důsledkem této záměny a vysvětluje se zájmem o urychlenou dopravu.

Jest proto nárok oprávněn jen co do obnosu dovozního 14.973 Kč 58 h podle čl. 40 odst. 3. mezin. dopr. ř. při prokázané škodě, další více požadovaný nárok jest neodůvodněn.

Rozsudek tento byl potvrzen vrchním zem. soudem v P. i nejvyšším soudem v B.; tento v důvodech o hrubé nedbalosti dodal: Žalobkyni náleží dokázati nedbalost hrubou, nestačí důkaz pouhého nedostatku obyčejné bedlivosti (§ 1297 vš. obč. z.) nebo pečlivosti řádného kupce (čl. 282 obch. z.) Všeobecný obč. zákoník váže v § 1324 povinnost k náhradě plné škody na zlý úmysl nebo nápadnou bezstarostnost, shrnuje oba tyto pojmy v pojem zlovolného jednání. Za hrubou nedbalost lze tedy pokládati jen zvlášť těžké porušení povinné bedlivosti, takové, že jeho neblahé následky bez námahy bylo možno předvídati, a že se ho bylo možno lehce vyvarovati. Pouhá chyba nebo přehlédnutí, třebaš byly spojeny s těžkými následky, mohou se přihoditi i lidem pozorným a pečlivým, a nejsou proto o sobě důkazem, že vznikly hrubou nedbalostí. Pochybení takové dlužno posuzovati podle zvláštních okolností každého jednotlivého případu, a dlužno míti na zřeteli, že železnice dopravuje zboží hromadně, musí dodržovati přesně čas i za nepříz-

nivých poměrů, zřízení její musí pracovat urychleně a s jistým kvapem, který sám o sobě vede k chybám a přehlédnutím. Důkaz takového hrubé nedbalosti žalobkyně nepodařilo, a nižší soudy právem dle zjištěných okolností nepokládaly pouhé zavlečení vozu do Záhřebu a opravy na nákladním listě za hrubou nedbalost dráhy.

Rozhodnutí nejvyššího soudu z dne 10. září 1924 č. Rv-I. 753.

Dr. Malát.

Zajištění dle čl. III. uvoz. zák. k exek. řádu a dle dvor. dekr. ze dne 18. IX. 1786 č. 577 lit. c) a ze dne 24. října 1806 č. 789 sb. z. s. jest přípustno jen pro veřejnoprávní nároky eráru, nikoli však pro nároky na náhradu škody způsobené porušením smlouvy dodávací. Takový soukromoprávní nárok nestal se veřejnoprávním tím, že jest uplatňován v řízení adhésním.

Česká finanční prokuratura v zastoupení eráru (vojenské správy) žádala za prozatímní opatření podle § 379 č. 3 ex. ř. proti firmě Naftaspol. společností pro dovoz a obchod minerálním oleji, s r. o. v Praze, k zajištění nároku československého eráru na náhradu škody do výše 3,000.000 Kč po rozumu čl. III. uvoz. zák. k ex. řádu a podle dvor. dekr. ze dne 18./9. 1786 č. 577 lit. c) a ze dne 24./10. 1806 č. 789 sb. z. s. na základě dopisu ministerstva N. O., v němž se praví, že následkem úplatkové aféry, která jest předmětem řízení trestního, je důvodné podezření, že dodávaný benzin neměl objednanou a smlouvenou jakost, tak že vznikla čs. státu proti dodávající firmě pohledávka z nesprávného plnění smlouvy kaucí 800.000 Kč značně převyšující. Předpokládanou škodu odhaduje vojenská správa na ca 3,000.000 Kč.

Nebezpečí podle § 379 odst. 2 ex. ř. se vůbec ani netvrdí. Soud první stolice povolil žádané prozatímní opatření, kdežto soud stolice II. stížnosti odpůrkyně vyhověl a návrh na povolení prozatímního opatření zamítl z těchto důvodů:

Žádost opřena jest o předpisy dvor. dekretů ze dne 18. září 1786 č. 577 lit. c) a ze dne 24. října 1806 č. 789 Sb. z. just., které podle čl. III. ex. ř. zůstaly v platnosti; to však po náhledu rekursního soudu neprávem.

Zmíněné oba dvorní dekrety mají na zřeteli jen veřejnoprávní nároky erární.

Podle dvor. dekretu ze dne 24. října 1806 č. 789 Sb. z. just. mají administrativní úřady zaříditi zajištění jen takových pohledávek a požádati za jich výkon soudní úřady bezprostředně nebo